

บทที่ ๔

ข้อผิดพลาดในเรื่องความหมาย

ข้อผิดพลาดในเรื่องความหมาย หมายถึง ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการที่ผู้เขียน
เลือกใช้คำไม่ตรงตามความหมายที่กำหนด โดยเฉพาะที่กำหนดไว้ในพจนานุกรมฉบับ
ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ หรือเกิดจากการที่ผู้เขียนใช้คำที่มีความหมายเหมือนกันหรือ
คล้ายกับคำที่ต้องการใช้ แต่คำนั้นเกิดในบริบทที่ต่างกัน ข้อผิดพลาดที่พบในข้อมูลในคํานี้
แยกออกเป็น ๒ ประเภท คือ

การใช้คำผิดความหมาย

การใช้คำผิดบริบท

การใช้คำผิดความหมาย

การใช้คำผิดความหมาย หมายถึง การที่ผู้เขียนใช้คำไม่ตรงตามความหมายที่
กำหนดไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยข้อผิดพลาดนี้เป็นเหตุให้
ความหมายของข้อความไม่เข้ากัน ข้อผิดพลาดที่พบจากข้อมูลในคํานี้แยกออกเป็น ๒ ประเภท
คือ

๑. การใช้คำผิดเพราะรูปหรือเสียงคล้ายกัน
๒. การใช้คำที่มีความหมายต่างจากคำที่ควรใช้

๑. การใช้คำผิดเพราะมีรูปหรือเสียงคล้ายกัน คำที่มีรูปหรือเสียงคล้ายกัน
หมายถึง คำที่มีส่วนใดส่วนหนึ่งของรูปคำเหมือนกันและมีเสียงของคำคล้ายกับคำที่ผู้เขียน
ต้องการใช้ ดังนั้นผู้เขียนจึงเกิดความสับสน เป็นเหตุให้เลือกคำมาใช้ผิด ข้อผิดพลาดที่
พบจากข้อมูลในคํานี้แยกออกเป็น ๓ ประเภท คือ

- ๑.๑ การใช้คํานามผิดเพราะมีรูปหรือเสียงคล้ายกัน
- ๑.๒ การใช้คำกริยาผิดเพราะมีรูปหรือเสียงคล้ายกัน
- ๑.๓ การใช้คำกริยาวิเศษณ์ผิดเพราะมีรูปหรือเสียงคล้ายกัน

๑.๑ การใช้คำนามผิดเพราะมีรูปหรือเสียงคล้ายกัน คำนามที่มีรูปหรือเสียงคล้ายกัน หมายถึง คำนามที่มีส่วนใดส่วนหนึ่งของคำเหมือนกันกับคำที่ผู้เขียนต้องการใช้

ตัวอย่าง   กระทบวงการ - ขบวนการ

(๑)   การตัดสินใจมีขบวนการอย่างไร

(กระทบวงการ)

ป. ก.ค. ๒๖ น. ๑๘

(๒)   การพัฒนาสหกรณ์โรงเรียนชุมชนอาจจะเชื่อมโยงกับสหกรณ์หมู่บ้านซึ่งเป็นขบวนการพัฒนาระบบสหกรณ์แบบธรรมชาติ

(กระทบวงการ)

ป. พ.ย. ๒๗ น. ๑๐

(๓)   ...งานการสร้างพลังกลุ่มด้วยวิธีการขบวนการกลุ่ม

(กระทบวงการ)

ป. พ.ย. ๒๗ น. ๑๑

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ขบวนการ " ควรใช้ " กระทบวงการ " ซึ่งมีความหมายว่า " การเปลี่ยนแปลงอย่างมีระบบ " ส่วน " ขบวนการ " มีความหมายว่า " การที่กลุ่มคนรวมกันเพื่อกำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากัน เนื้อความทั้งสองคำมีลักษณะการใช้ต่างกัน

ตัวอย่าง   เกียรติ - เกียรติยศ

นับเป็นเกียรติยศอย่างสูงที่ได้มีโอกาสมาช่วยเหลือในงานที่สำคัญยิ่งของ

(เกียรติ)

ชาวเขตการศึกษา ๒

ว. มี.ค. ๒๘ น. ๕

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " เกียรติยศ " ควรใช้ " เกียรติ " ซึ่งมีความหมายว่า " ชื่อเสียง ความยกย่องนับถือ ความมีหน้ามีตา " ส่วนคำว่า " เกียรติยศ " มีความหมายว่า " เกียรติโดยอาศัยฐานะตำแหน่งหน้าที่ " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ ทั้งสองคำมีลักษณะการใช้ต่างกัน " เกียรติ " จะใช้กับการยกย่องทั่วไป ส่วน " เกียรติยศ " ใช้กับการยกย่องที่มีสถาบันรับรองโดยมีฐานะ ตำแหน่ง หน้าที่การงาน เป็นเครื่องยืนยัน

ตัวอย่าง   ปากคำ - ถ้อยคำ

สักครู่นี้เจ้าหน้าที่ตำรวจพร้อมอาวุธครบมือก็มาถึงและได้ติดตามคนร้ายไปในทันที อีกส่วนหนึ่งก็ได้ไล่เลียงผู้โดยสารไปยังสถานีตำรวจอรุณอาเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์เพื่อให้ถ้อยคำ

(ปากคำ)

ว. ธ.ค. ๒๗ น. ๒๖

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ถ้อยคำ " ควรใช้ " ปากคำ " ซึ่งมีความหมายว่า " คำให้การ " ส่วน " ถ้อยคำ " มีความหมายว่า " คำที่กล่าว " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

ตัวอย่าง   ยุทธวิธี - ยุทธศาสตร์

(๑)   ยุทธศาสตร์สำคัญในการขยายงานสหกรณ์คือการสร้างเครือข่ายของ (ยุทธวิธี) สหกรณ์โรงเรียน

ป. พ.ค. ๒๗ น. ๑๐

(๒) อำเภอนองว้าวขอไต่พิจารณาใช้ยุทธศาสตร์อันโคงตั้งนี้เป็นแนวทางใน

(วิธี)

ในการเอาชนะการไม่รู้หนังสือ

กศน. ก.พ.-มี.ค. ๒๗ น.๔๘

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ยุทธศาสตร์ " ควรใช้ " วิธี " ซึ่งมีความหมายว่า " ทำนองหรือหนทางที่จะทำ แบบ เยี่ยงอย่าง กฎเกณฑ์ คติ ธรรมเนียม " ในที่นี้ควรใช้ในความหมายว่า " ทำนองหรือหนทางที่จะทำ " ส่วน " ยุทธศาสตร์ " มีความหมายว่า " แผนที่สำคัญ วิชาการรบ " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

ตัวอย่าง

ระบอบ - ระบบ

ช่วงนี้บ้านเมืองของเราอยู่ในระบบสมบูรณาญาสิทธิราช โดยมีพระมหากษัตริย์

(ระบอบ)

ทรงเป็นทั้งประมุขของชาติ เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายตุลาการในเวลาเดียวกัน

ป. ค.ค. ๒๗ น.๔๑

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ระบบ " ควรใช้ " ระบอบ " ซึ่งมีความหมายว่า " แบบอย่าง ธรรมเนียม ระเบียบการปกครอง " ส่วน " ระบบ " นั้นมีความหมายว่า " ระเบียบที่เกี่ยวกับการรวบรวมสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะซับซ้อนให้เข้าล้าคัมประสานกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันตามหลักเหตุผลทางวิชาการ " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

ตัวอย่าง

วิทยาการ - วิทยาการ

ผมเห็นประธานกลุ่มอาวุโสบางท่านเอาจริงเอาจัง พยายามวิงวามวิทยาการใหม่ ๆ

(วิทยาการ)

ให้ทัน ถึงกับล้มหมอนนอนเสื่อก็มี

ป. ค.ค. ๒๗ น.๓๑

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " วิทยากร " ควรใช้ " วิทยาการ " ซึ่งมีความหมายว่า " การที่เกี่ยวกับวิชาความรู้ " ส่วน " วิทยาตร " นั้น มีความหมายว่า " ผู้ทรงความรู้ ความสามารถในศิลปวิทยา " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

ตัวอย่าง   สิกขา - สิกขาบท

ส่วนมากจะบอกว่ามาเยี่ยมเพื่อนที่เป็นพระภิกษุหรือสามเณร หรือมาวัดเพราะ บวชหรือลาสิกขาบทไปไม่นานนัก

(สิกขา)

กศน. ก.พ. - มี.ค. ๒๗ น.๕๖

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " สิกขาบท " ควรใช้ " สิกขา " ซึ่งมีความหมายว่า " การศึกษา การเล่าเรียน " ส่วน " สิกขาบท " มีความหมายว่า " ข้อคิด ข้อวินัย " พระภิกษุลาสิกขา หมายความว่า สึกจากการเป็นพระ " ลาสิกขาบท " ไม่มีใช้

ตัวอย่าง   อาชฎากร - อาชฎากรรม

เขาวชนมีแนวโน้มที่จะกลายเป็นอาชฎากรรมมักจะมีที่บ้านที่พ่อแม่ไม่รับผิดชอบ

(อาชฎากร)

ศครคมครวั

กศน. ค.ค. - พ.ย. ๒๖ น.๓๕

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " อาชฎากรรม " ควรใช้ " อาชฎากร " ซึ่งมีความหมายว่า " ผู้ก่ออาชฎากรรม ผู้กระทำความผิดที่เป็นคดีอาญา " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

ตัวอย่าง

จากการเปลี่ยนแปลงในครั้งนั้นครูสภาได้ปรับปรุงบทบาทและหน้าที่ของตัวเอง
ให้เหมาะสมกับอำนาจหน้าที่ที่เหลืออยู่ โดยเน้นบทบาทในฐานะที่เป็นองค์การ
(องค์กร)

วิชาชีพครูหรือเป็นสถาบันวิชาชีพครูมากยิ่งขึ้น

ว. ม.ค. ๒๗ น. ๖๑

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " องค์การ " ควรใช้ " องค์กร " ซึ่งมีความหมายว่า " ส่วน
ประกอบย่อยของหน่วยงานใหญ่ ทำหน้าที่สัมพันธ์กันหรือขึ้นต่อกันและกัน " ส่วน " องค์การ "
มีความหมายว่า " ศูนย์กลางของกิจกรรมที่รวมประกอบเป็นหน่วย " เป็นคำที่มีความหมาย
ไม่เข้ากับเนื้อความ

๑.๒ การใช้คำกริยามิคเพราะมีรูปหรือเสียงคล้ายกัน คำกริยาที่มีรูป
หรือเสียงคล้ายกัน หมายถึง คำกริยาที่มีส่วนใดส่วนหนึ่งของคำเหมือนกับคำที่ผู้เขียนต้องการ
ใช้

ตัวอย่าง

...พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีสุขภาพแข็งแรง สุขภาพจิตที่ดี เมื่อพบกับผู้เขียนซึ่ง
เป็นคนแปลกหน้าสำหรับพวกเขา ณีมิได้เกรงกลัวกลับพากันซักถามถึงจุดประสงค์

{ กลัว
คั่นกลัว }

ที่ผู้เขียนเข้าไปในโรงเรียน

ป. มี.ย. ๒๖ น. ๒๕

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " เกรงกลัว " ควรใช้ " กลัว " หรือ " คั่นกลัว " ซึ่งมี
ความหมายว่า " รู้สึกหวาดหวั่นพรันพรึง ไม่กล้า " ส่วน " เกรงกลัว " มีความหมายว่า
" ครั่นคร้าม " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ ทั้งสองคำมีลักษณะการใช้ต่างกัน

" เกรงกลัว " จะใช้กับความรู้สึกกลัวด้วยความขยาด ไม่กล้า ครั่นคร้าม " ส่วน
 " คั่นกลัว " จะใช้กับความรู้สึกกลัวซึ่งกลัวด้วยความตกใจ เมื่อพบคนแปลกหน้าควรรใช้
 กริยา " คั่นกลัว " ไม่ใช่ " เกรงกลัว "

ตัวอย่าง

...เพราะปีบทาง่าย ทนทาน แข็งแกร่ง ราคาถูก รักษาง่าย
 (แข็งแกร่ง)

กศน. เม.ย. - พ.ค. ๒๖ น.๑๘

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " แข็งแกร่ง " ควรรใช้ " แข็งแรง " ซึ่งมีความหมายว่า " มั่นคง
 ทนทาน คงทน " เป็นคำที่ใช้กับคนหรือสิ่งของก็ได้ ส่วน " แข็งแกร่ง " มีความหมายว่า
 " ออกทน ไม่ท้อถอย " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ และเป็นคำที่ใช้กับคน

ตัวอย่าง

การได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการวางแผนด้วยกันเป็นแนวทางในการจัดของว่าง
 (จัด)

ระหว่างบุคคล

ป. พ.ค. ๒๖ น.๘

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " จัด " ควรรใช้ " จัด " ซึ่งมีความหมายว่า " กำจัด ชับไล่ " ส่วน
 " จัด " มีความหมายว่า " ทำให้เรียบ วางระเบียบ เรียงตามลำดับ " เป็นคำ
 ที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

ตัวอย่าง

สมัยก่อนมีพระ ราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ ๒๕๑๘ ครูโรงเรียนเอกชนหรือ
 สมัยนั้นเรียกครูโรงเรียนราษฎร์มีขวัญและกำลังใจตกค่ามาก เพราะสิทธิ์

(น้อย)

อันควรมีควรรได้มีน้อยเหลือเกิน

ว. เม.ย. ๒๗ น.๓๘

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ตกต่ำ " ควรใช้ " น้อย " ซึ่งมีความหมายว่า " ไม่มาก
เมื่อใช้เกี่ยวกับปริมาณ มีความหมายว่า เล็ก เมื่อใช้เกี่ยวกับขนาด " ในที่นี้ใช้ในความหมาย
ว่า " น้อย " ส่วน " ตกต่ำ " มีความหมายว่า " มีฐานะหรือค่าลดลงกว่าเดิม " เป็นคำ
ที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

ตัวอย่าง

บางคนออกอุกร่าให้ควยความตื่นตัว ลูกเองก็ปล่อยให้หน้าตาพริ้งพริ้วระเอี่ยม
(ไหลพริ้ว)

มือไปตีกกอกมะลิให้แม่

ป. ส.ศ. ๒๔ น.๖

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " พริ้งพริ้ว " ควรใช้ " ไหลพริ้ว " ซึ่งมีความหมายว่า " ไหลออก
มาพร้อมกันมาก ๆ " ส่วน " พริ้งพริ้ว " มีความหมายว่า " เข้าหรือออกพร้อมกันอย่าง
เนืองแน่น " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ ทั้งสองคำมีลักษณะการใช้ต่างกัน
" ไหลพริ้ว " จะใช้กับน้ำ วัตถุต่าง ๆ สิ่งต่าง ๆ ส่วน " พริ้งพริ้ว " จะใช้กับถ้อยคำ ผู้คน "

ตัวอย่าง

พุทธภานิค " คนเป็นที่พึ่งแห่งคน " มิได้เป็นที่ยึดกุมในวิถีชีวิตเลยหรือ
(ยึดถือ)

ป. พ.ศ. ๒๔ น. ๔๔

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ยึดกุม " ควรใช้ " ยึดถือ " ซึ่งมีความหมายว่า " จับถือ
เอามารักษาไว้ นับถือ " ส่วน " ยึดกุม " มีความหมายว่า " จับไว้ " มีความหมายไม่
เข้ากับเนื้อความ และ " ยึดกุม " ปัจจุบันไม่มีใช้แล้ว

ตัวอย่าง

บัตรเชิญใบแรกต้องเขียนชื่อครุภัณฑ์ ใบต่อมาเป็นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
 และคนที่นับถือรอง ๆ ลำดับไหลกันลงมา
 (ลำดับ) $\wedge$ ↑
    [ตาม]

ป. พ.ย. ๒๔ น. ๒๗

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ลำดับไหล " ควรใช้ " ลำดับ " ซึ่งมีความหมายว่า
 " การเรียงกันไว้ให้เป็นระเบียบตามตำแหน่งหรือความสำคัญ " ส่วนคำว่า " ลำดับไหล "
 มีความหมายว่า " การเรียงให้เป็นระเบียบตามลำดับความสูงของร่างกาย " มีความหมาย
 ไม่เข้ากับเนื้อความ ทั้งสองคำมีลักษณะการใช้ต่างกัน " ลำดับ " จะใช้ในการเรียงให้
 เป็นระเบียบทั่ว ๆ ไป " ลำดับไหล " จะใช้ในการเรียงลำดับตามความสูงของร่างกาย
 จะใช้กับการเข้าแถว

ตัวอย่าง

ความเบื่อหน่ายหรือความเซ็งนั้นแรกที่เคียวจะเกิดขึ้นในใจก่อนแล้วจึงลามปาม
 (X)

{ ลาม
 ลูกลาม }

ถึงร่างกาย

ป. ก.ย. ๒๖ น. ๒๘

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ลามปาม " ควรใช้ " ลาม " ซึ่งมีความหมายว่า " ดึงไปทั่ว
 ขยายออกไปมากขึ้นทุกที เป็นต่อ ๆ ไป " หรือ " ลูกลาม " มีความหมายว่า " แผ่กว้าง
 ออกไปโดยเร็ว " ส่วน " ลามปาม " มีความหมายว่า " เล่นลวงเกินโดยไม่เลือกหน้า "
 เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

ตัวอย่าง

นายชวน หลีกภัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแถลงเมื่อเร็ว ๆ นี้
เกี่ยวกับโครงการประกาสเกียรติคุณครูภาษาไทยดีเด่นว่า ปัจจุบันการใช้
ภาษาไทยทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนมีแนวโน้มเสื่อมทรามลง
(เสื่อม)

ป. เม.ย. ๒๕ น.๒๑

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " เสื่อมทราม " ควรใช้ " เสื่อม " ซึ่งมีความหมายว่า
" เสียไป สิ้นไป " ส่วน " เสื่อมทราม " มีความหมายว่า " เสื่อมในก้านความประพฤติ "
เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

ตัวอย่าง

พ่อแม่ไม่หึงหวงลูกสาว มีเสรีทุกอย่างจะไ้เสียกันอย่างไร แคไหน
(หวง)

ก็ไม่สนใจ

ว. ก.พ. ๒๗ น.๕๕

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " หึงหวง " ควรใช้ " หวง " ซึ่งมีความหมายว่า " กันไว้
ไม่ยอมให้ สงวนไว้ " ส่วน " หึงหวง " มีความหมายว่า " เคียดแค้นด้วยหวังคูรัก
ริษยา " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

๑.๓ การใช้คำกริยาวิเศษณ์ผิดเพราะมีรูปหรือเสียงคล้ายกัน คำกริยาวิเศษณ์
ที่มีรูปหรือเสียงคล้ายกัน หมายถึง คำกริยาวิเศษณ์ที่มีส่วนใดส่วนหนึ่งของรูปคำเหมือนกัน
และออกเสียงคล้ายกับคำกริยาวิเศษณ์ที่ผู้เขียนต้องการใช้ ดังนั้นผู้เขียนจึงเกิดความสับสน
เป็นเหตุให้เลือกคำมาใช้ผิด

ตัวอย่าง

พร้อมกันนั้นได้กล่าว เน้นให้ผู้อำนวยความสะดวกการประถมศึกษาจังหวัดได้ไปเยี่ยมเยียน
โรงเรียนชายแดนให้ครบทุกโรงเรียนโดยรวกเร็ว
(เร่งด่วน)

ป. มี.ค. ๒๔ น.๓๐

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " รวกเร็ว " ควรใช้ " เร่งด่วน " ซึ่งมีความหมายดังนี้
" เร่ง " มีความหมายว่า " รีบ บังคับให้เร็ว " คำว่า " ด่วน " มีความหมายว่า
" รีบเร่ง เป็นการบอกเตือนให้รีบปฏิบัติ " เมื่อนำสองคำมารวมกันน่าจะมีความหมายว่า
" เตือนให้รีบปฏิบัติตามอย่าง รวกเร็ว " ส่วน " รวกเร็ว " มีความหมายว่า " เร็วไว
เป็นความสามารถของผู้กระทำที่พึงกระทำได้ " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

ตัวอย่าง

ป็น้องค์การคำคุณสุภาได้ดำเนินการปราบปรามและกวาดล้างบรรดาผู้ปลอมแปลง
หนังสือแบบเรียนขององค์การคำทั่วประเทศ เพื่อกำเนนคดีตามกฎหมายอย่าง
เร่งรัด
(เร่งด่วน)

ว. เม.ย. ๒๖ น.๔

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " เร่งรัด " ควรใช้ " เร่งด่วน " มีความหมายดังนี้ " เร่ง "
มีความหมายว่า " รีบ บังคับให้เร็ว " คำว่า " ด่วน " มีความหมายว่า " รีบเร่ง
เป็นการบอกเตือนให้รีบปฏิบัติ " เมื่อนำสองคำมารวมกันน่าจะมีความหมายว่า " เร่งให้
เร็ว " ซึ่งเป็นลักษณะของการทำด้วยตนเอง ส่วน " เร่งรัด " มีความหมายว่า " เร่ง
อย่างกวดขัน " เป็นการเร่งในลักษณะที่ให้ผู้อื่นกระทำ ทั้งสองคำมีลักษณะการใช้ต่างกัน
" เร่งรัด " ใช้เป็นสกรรรมกริยา ส่วน " เร่งด่วน " ใช้เป็นวิเศษณ์ ในที่นี้ต้องการใช้
วิเศษณ์ กังนั้นจึงควรใช้ " เร่งด่วน "

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ความหนักแน่น " ควรใช้ " ความเข้าใจ " ซึ่งมีความหมาย
ว่า " การรู้เรื่อง รู้ความหมาย " เพราะคำนามที่เป็นกรรมตามหลัง คือ คำว่า " วิชาการ " ส่วน
" ความหนักแน่น " มีความหมายว่า " ความมีใจมั่นคง ไม่อ่อนไหว ไม่โกรธง่าย " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

ตัวอย่าง

ส่วนสำคัญในการสอนอย่างหนึ่งคือการทดสอบและประเมินผลซึ่งโดยลักษณะของ
การทดสอบและประเมินผลแล้วมีความกว้างไกลกว่าที่ครูส่วนใหญ่จะเข้าใจ
(ความลึกซึ้ง)

ว. ม.ศ. ๒๓ น.๑๓

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ความกว้างไกล " ควรใช้ " ความลึกซึ้ง " มีความหมายว่า
" ความลึกมาก " คำที่จะใช้ขยายนาม " การทดสอบและประเมินผล " ต้องการคำที่มีความ
หมายว่า " ลึกมาก " ไม่ใช่ " กว้างมาก " ถ้าใช้ " ความกว้างไกล " จะไม่
เข้ากับเนื้อความ

ตัวอย่าง

ท่ามกลางบรรยากาศปัจจุบัน ครูน่าจะรวมกันในทางสร้างสรรค์
[ใน] (สภาพการณ์)

ว. ม.ศ. ๒๓ น.๑

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " บรรยากาศ " ควรใช้ " สภาพการณ์ " ซึ่งมีความหมายว่า
" เหตุการณ์ที่เป็นไปตามธรรมชาติ " ส่วน " บรรยากาศ " มีความหมายว่า " อากาศ
ที่ห่อหุ้มโลก โดยปริยายหมายถึงความรู้สึกที่อยู่รอบตัวเรา " ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายไม่
เข้ากับเนื้อความ ทั้งสองคำที่ใช้ต่างกัน คือ " สภาพการณ์ " จะใช้กับเหตุการณ์ที่เป็น

ไปตามที่ควรจะเป็น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามครรลองของการเกิด ส่วน " บรรยากาศ " ใ้หมายถึง สภาพที่เป็นอยู่รอบ ๆ โดยปริยายจะหมายถึง สภาพที่ทำให้เกิดความรู้สึกต่าง ๆ

ตัวอย่าง

การที่ครูมีหนี้สินเป็นจำนวนมากนั้นได้เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวาง ทำให้ภาพพจน์ของครูเสียไป จึงพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวเพื่อรักษา (ชื่อเสียง) (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ)

ภาพพจน์ที่ดีของครูไว้ (ชื่อเสียง)

ว. มี.ย. ๒๔ น.๗

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ภาพพจน์ " ควรใช้ " ชื่อเสียง " ซึ่งมีความหมายว่า " เกียรติยศ " ส่วน " ภาพพจน์ " มีความหมายว่า " คำพูดที่เป็นสำนวนทำให้นึกเห็นภาพ " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

ตัวอย่าง

ความสัมพันธ์โดยส่วนรวมระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนับว่าเป็นการสร้าง ภาพพจน์ให้เกิดขึ้นต่อประชาชนทั่วไป

{ ค่านิยม }
{ ความศรัทธา }

ป. ศ.ค. ๒๗ น. ๒๒

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ภาพพจน์ " ควรใช้ " ค่านิยม " มีความหมายว่า " การยอมรับนับถือ " หรือใช้ " ความศรัทธา " มีความหมายว่า " ความเชื่อถือ ความเลื่อมใส " คำใดคำหนึ่ง ส่วน " ภาพพจน์ " มีความหมายว่า " คำพูดที่เป็นสำนวนทำให้นึกเห็นภาพ " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

ตัวอย่าง

ส่วนศาสนาเป็นลัทธิความเชื่อที่สมาชิกในแต่ละสังคมมีศรัทธา
(ลัทธิ)

ว. ก.ศ. ๒๗ น. ๑๕

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ลัทธิ " ควรใช้ " ลัทธิ " ซึ่งมีความหมายว่า " คติความเชื่อหรือความคิดเห็น " ส่วน " ลัทธิ " มีความหมายว่า " อานาจนชอบธรรม " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

ตัวอย่าง

นอกจากเรือนร่างสูงใหญ่สมความเป็นชายแล้ว บนแก้มอกของเขายังเต็มไปด้วยมัดกล้ามเนื้อเยี่ยงคนทำงานทั้งหลาย ซึ่งดูเหมือนจะเป็นอนุสรณ์แห่งความจริง
(เครื่องยืนยัน) [X]

ที่ไม่ต้องมีการพิสูจน์ใด ๆ

ว. ม.ย. ๒๔ น. ๖๔

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " อนุสรณ์ " ควรใช้ " เครื่องยืนยัน " ซึ่งมีความหมายว่า " เครื่องย้ำหรือแจ้งให้รู้ข้อเท็จจริง " ส่วน " อนุสรณ์ " มีความหมายว่า " ที่ระลึก เครื่องระลึก " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

๒.๒ การใช้คำกริยาที่มีรูปและความหมายต่างจากคำที่ควรใช้ หมายถึง การใช้คำกริยาที่มีรูปและความหมายไม่เกี่ยวข้องกับคำกริยาที่ควรใช้ในข้อความนั้น ๆ มาใช้แทนคำกริยาที่ควรใช้ การนำคำกริยานั้นมาใช้แทนกันอาจเกิดจากการที่ผู้เขียนไม่รู้จักความหมายของคำกริยานั้นว่ามีความหมายอย่างไร และใช้อย่างไร

ตัวอย่าง

อิทธิพลของพระพุทธศาสนาทำให้พุทธศาสนิกชนมีค่านิยมไม่ค่อยยึดถืออะไร
เหนียวแน่น ไม่มีกฎเกณฑ์กระชับ
(ตายตัว)

กศน. ก.พ.-มี.ค. ๒๕ น.๑

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " กระชับ " ควรใช้ " ตายตัว " ซึ่งมีความหมายว่า " คงที่
อยู่อย่างนั้น " ส่วน " กระชับ " มีความหมายว่า " แนบกันสนิท แนบแน่น " เป็นคำที่
มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

ตัวอย่าง

ลมพัดกระหน่ำข้าวกล้าในกระถางนาติดถนนยอดพลีวตั้งละลอกคลื่น ผู้นทราย
และดูจ.พลาสิกค่างคำคลุ้งวอนรฆรรคคันที่ดมโดยสาร
(ปลิว)

ว. มี.ย. ๒๕ น.๓

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " คลุ้ง " ควรใช้ " ปลิว " ซึ่งมีความหมายว่า " พุ้งไป
คลบไป กระจายไป " ใช้กับของที่เป็นแผ่นบาง ๆ เบา ๆ ส่วน " คลุ้ง " มี
ความหมายว่า " มีกลิ่นคลบ " (มักใช้กับกลิ่นเหม็น) เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับ
เนื้อความ

ตัวอย่าง

รถเบียดความจอแจของกรุงเทพฯ ไค้ขึ้นสะพานกรุงธน ฯ พุ่งตรงออกถนน
(แล่น)

สายพุทธมณฑลอันเรียบกว้าง

ป. มี.ย. ๒๕ น.๒๕

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ใค้ " ควรใช้ " แล่น " ซึ่งมีความหมายว่า " เคลื่อนไป หรือทำให้เคลื่อนอย่างรวดเร็ว " ส่วน " ใค้ " มีความหมายว่า " อาการเคลื่อนไป หรือคืบคลานไปของสัตว์บางจำพวก เช่น กระจอก กระแต มด หนอน เดินไป ้วยความระมัดระวัง " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

ตัวอย่าง

เช้าวันที่ ๒๕ ตุลาคม เป็นวันออกพรรษา ชีวิตของนักเรียนในชนบทนั้นยัง
แนบแน่นอยู่กับวัตรคดลอมมา

(ผูกพัน)

ป.พ.ย. ๒๘ น.๗

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " แนบแน่น " ควรใช้ " ผูกพัน " ซึ่งเป็นคำกริยาที่มีความหมายว่า " คึดพัน เอาใจใส่ ใฝ่ใจ รักใคร่ " ใช้กับการมีความสัมพันธ์ที่มีจิตใจจดจ่อถึงกัน ส่วน " แนบแน่น " เป็นคำวิเศษณ์มีความหมายว่า " สนิทแน่น " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

ตัวอย่าง

เมื่อใช้เทคโนโลยีมากเข้าก็ต้อง เร่งโฆษณาสินค้าและปลักใส่ให้ประชาชน
(ปลักกัน)

นิยามการบริโลก

ว. ก.พ. ๒๘ น. ๘๑

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ปลักใส่ " ควรใช้ " ปลักกัน " ซึ่งมีความหมายว่า " การคั้น ให้พันตัว หรือให้เคลื่อนที่ไปทันที " การเคลื่อนที่ของ " ปลักกัน " จะเป็นการเคลื่อนที่ เข้าไปหาจุดหมายที่ต้องการ ส่วน " ปลักใส่ " มีความหมายว่า " ปลักไป เลือกไป ส่งไป รุนไป กันไป ให้พันตัว " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

ตัวอย่าง

อย่าอูเซาะ เค็กหลังจากที่ไคลง โทษแล้ว
(เอาใจ)

ป. ก.ศ. ๒๗ น.๒๗

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ออเซาะ " ควรใช้ " เอาใจ " ซึ่งมีความหมายว่า " ตามใจ ปล่อยโยน คอยปฏิบัติให้ถูกใจ " จะใช้กับการกระทำที่ทำความสับสนใจ ทำให้เกิดความรำคาญ ส่วน " ออเซาะ " มีความหมายว่า " ฉอเลาะ ประจบประแจง " เป็นการกระทำเพื่อต้องการผลตอบแทน หรือเพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้อื่น และไม่ใช้การกระทำระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก

ตัวอย่าง

ผู้ที่นี้เทศจึงต้องทำคนในฐานะณูประสานงาน ผู้นำทาง และกระตุ้นให้กำลังใจ เป็นสำคัญ ยิ่งกว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่คิดว่าเหนือกว่าใคร หากทำใหญ่เกินไปจะ
[ถือตัว]

ร่วมงานกันยากยิ่งในสังคมผู้มีปัญญาชน
(เป็น)

ว. ก.ย. ๒๕ น.๕

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " มี " ควรใช้ " เป็น " ซึ่งมีความหมายว่า " ความเกี่ยวข้องกัน " ส่วน " มี " มีความหมายว่า " ถือเป็นเจ้าของ " เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

๒.๓ การใช้คำกริยาวิเศษณ์ที่มีความหมายต่างจากคำที่ควรใช้ หมายถึง

การนำคำกริยาวิเศษณ์มาใช้ร่วมกับคำกริยาโดยที่คำกริยาวิเศษณ์นั้นมีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความหรือไม่เข้ากับบริบท

ตัวอย่าง

พอได้ยินคำว่า " แม่น้ำคงคา " แอวกัสนักความสะลิมสะลือออกไปอย่าง
เต็มอกเต็มใจ

(รวกเร็ว)

ว. มี.ย. ๒๔ น.๒๕

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " เต็มอกเต็มใจ " ควรใช้ " รวกเร็ว " ซึ่งมีความหมายว่า
" เร็วไว " ส่วน " เต็มอกเต็มใจ " มีความหมายว่า " สมครใจทำด้วยความยินดี "
เป็นคำที่มีความหมายไม่เข้ากับเนื้อความ

ตัวอย่าง

จากที่พุทธศาสนาได้สั่งสอนให้เคารพทิศหก ข้าราชการไทยก็ยังเชื่อและ
ปฏิบัติตามอย่างแน่นแฟ้น จนทำให้เกิดระบบเครือญาติ ระบบพวกพ้อง
(อย่างเคร่งครัด)

และระบบอุปถัมภ์

กศน. ก.พ.-มี.ค. ๒๔ น.๘

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " อย่างแน่นแฟ้น " ควรใช้ " อย่างเคร่งครัด " ซึ่งมีความหมาย
ว่า " ถือปฏิบัติตามข้อบังคับโดยไม่ว่าคดบกพร่อง " ส่วน " อย่างแน่นแฟ้น " มีความหมาย
" มั่นคง " เป็นความหมายที่ไม่เข้ากับคำกริยา " ปฏิบัติ " แต่ " อย่างแน่นแฟ้น " ใช้
ขยายกริยา " เชื่อ " ได้ กังนั้จึงควรนำ " อย่างแน่นแฟ้น " ไปขยายกริยา " เชื่อ "

การใช้คำฉัพริบท

การใช้คำฉัพริบท หมายถึง การที่ผู้เขียนเลือกใช้คำ คำใดคำหนึ่งที่มี
ความหมายเข้ากับข้อความนั้นได้ แต่รูปคำนั้นเข้ากับบริบทหรือคำแวดล้อมไม่ได้

ข้อผิดพลาดที่พบจากข้อมูลในก้านนี้แยกออกเป็น ๒ ประเภท คือ

- ๑. การใช้คำนามผิดปริบท
- ๒. การใช้คำกริยาผิดปริบท

๑. การใช้คำนามผิดปริบท หมายถึง การที่ผู้เขียนเลือกใช้คำนามคำใดคำหนึ่ง ซึ่งมีความหมายเข้ากับข้อความนั้นได้ แต่รูปคำนามที่ผู้เขียนนำมาใช้นั้นเข้ากับปริบทหรือ คำแวดล้อมนั้นไม่ได้

ตัวอย่าง

ประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลายซึ่งรวมทั้งประเทศไทยเรากว้นั้นประชากรยัง
(ประชาชน)

ประสบปัญหาที่เป็นพื้นฐานของการค้อยพัฒนา

กศน. มี.ย. - ก.ค. ๒๔ น.๓๔

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ประชากร " ควรใช้ " ประชาชน " มีความหมายว่า " พลเมือง " ทั้งสองคำมีความหมายทำนองเดียวกัน แต่ " ประชาชน " ใช้ในความหมายทั่วไป ส่วน " ประชากร " จะใช้ในความหมายเกี่ยวกับจำนวน โดยเฉพาะในทางสถิติ

ตัวอย่าง

กิจกรรมพลศึกษาในโรงเรียนยามเช้า เช่น กิจกรรมการบริหารร่างกาย และกิจกรรมการเรียนในห้องเรียน ล้วนแค้นงผลบั้นปลาย คือ คุณธรรม โดยใช้กิจกรรมเป็นสื่อ เรียกว่า กิจกรรมเป็นพาหะนำไปสู่คุณธรรม

{ ตัวนำ
เครื่องมือ }

ป. ค.ค. ๒๓ น.๑๔

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " พาหะ " ควรใช้ " คำนว่ " ซึ่งมีความหมายว่า " คิวที่เป็น
 สื่อนำไปสู่สิ่งที่ต้องการ " หรือใช้ " เครื่องมือ " มีความหมายว่า " สิ่งของที่ใช้ในการทำงาน
 โดยปริยายหมายถึงคนหรือสิ่งที่ใช้ทำประโยชน์อย่างเครื่องมือ " ส่วน " พาหะ " ถึงจะ
 มีความหมายท่านองเดียวกับ " คำนว่ " หรือ " เครื่องมือ " แต่ก็มีลักษณะการใช้ต่างกัน
 " คำนว่ " หรือ " เครื่องมือ " จะใช้ได้ในความหมายทั่วไป ส่วน " พาหะ " จะใช้
 กับสัตว์ที่เป็นคำนว่เชื้อโรค ดังนั้นเมื่อใช้กับกิจกรรมจึงควรใช้ " คำนว่ " หรือ
 " เครื่องมือ " คิวใดคิวหนึ่ง

ตัวอย่าง

บางคนไม่ชอบสอนประจำชั้นทุกวิชาเพราะมันหนัก มักอ้างว่าไม่ได้เอกนาฏศิลป์
 สอนพ็อนไม่ได้

(ร่า)

ป. พ.ย. ๒๓๗ น.๒๘

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " พ็อน " ควรใช้ " ร่า " ซึ่งมีความหมายว่า " การแสดง
 ท่าทางเคลื่อนไหวของคนเดียวหรือหลายคนโดยมีลีลาและแบบท่าของการเคลื่อนไหว และมี
 จังหวะลีลาเข้ากับเสียงที่ทำจังหวะเพลงร้องหรือเพลงดนตรี " ส่วน " พ็อน " ถึงแม้
 จะมีความหมายว่า " ร่า " ก็ตาม แต่ทั้งสองคำมีการใช้ต่างกันคือ " ร่า " จะใช้
 ในความหมายที่กว้างกว่า " พ็อน " ใช้ในท้องถิ่นและใช้เป็นชื่อเฉพาะ เช่น พ็อนเล็บ
 พ็อนเงี้ยว พ็อนภูไท

ตัวอย่าง

นักเรียนภูรส่วนใหญ่แล้วพื้นฐานทางก้านคณิตศาสตร์ก็ยกว่าเด็ก ๆ ในที่เจริญ

[ในส่วน] (ภูมิภาค)

ป.ศ.ค. ๒๓๗ น.๒๘

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ภูธร " ควรใช้ " ภูมิภาค " ซึ่งมีความหมายว่า " หัวเมือง อาณาบริเวณที่มีลักษณะบางอย่าง เช่น ลักษณะธรรมชาติ เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมืองคล้ายกันจนสามารถจัดเข้าพวกกันได้ " ในที่นี้ใช้ในความหมายว่า " หัวเมือง " ส่วน " ภูธร " มีความหมายว่า " ภูเขา " โดยปริยายมีความหมายว่านอกเขตพระนคร " ถึงแม้ว่า " ภูธร " จะมีความหมายลักษณะเดียวกับ " ภูมิภาค " แต่มีลักษณะการใช้ต่างกัน " ภูมิภาค " ใช้ได้ทั่ว ๆ ไป และมักใช้ในความหมายว่า เป็นดินที่ห่างไกลความเจริญ ส่วน " ภูธร " ภาษามุกให้ความหมายว่า " ถ้อยกว่าในเมือง เช่น พวกภูธร " เท่าที่พบจะใช้กับสถานที่ ไคแก สถานีตำรวจภูธร จากตัวอย่างนี้ควรใช้ " ภูมิภาค " และเมื่อใช้ " ภูมิภาค " แล้วควรเพิ่มคำว่า " ในส่วน " หน้า " ภูมิภาค " ด้วยจะทำให้ความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น

ตัวอย่าง

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมิได้นิ่งนอนใจ
พิจารณาหามาตรการที่จะสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับข้าราชการที่
(วิธีดำเนินการ)

ได้ปฏิบัติ หน้าที่อยู่ชายแดน

ป.มี.ค. ๒๔ น.๓๐

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " มาตรการ " เป็นคำที่ใช้ผิดบริบท ควรใช้ " วิธีดำเนินการ " ซึ่งมีความหมายว่า " ห่วงหรือหนทางที่จะทำ " ส่วน " มาตรการ " ถึงจะมีความหมาย ห่วงเกี่ยวกับ " วิธีดำเนินการ " แต่ก็มีลักษณะการใช้ต่างกัน " วิธีดำเนินการ " ใช้ได้ ในความหมายทั่วไป ส่วน " มาตรการ " จะใช้กับการทำความผิดทางกฎหมาย ใช้กับการ ดำเนินการที่รุนแรง

ตัวอย่าง

การเรียกร้องให้เลิกมีจริยธรรมที่ดี ควรเป็นเยี่ยงอย่างทางจริยธรรมเหล่านี้
(แบบอย่าง)

กับถูกควย

ว. ม.ค. ๒๗ น. ๑๓

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " เยี่ยงอย่าง " เป็นคำที่ใช้ฉัพริบท ควรใช้ " แบบอย่าง " ซึ่งมีความหมายว่า " ตัวอย่างที่อ้างเป็นบรรทัดฐานไว้ " ส่วน " เยี่ยงอย่าง " ถึงแม้จะมีความหมายเดียวกับ " แบบอย่าง " แต่ก็มีลักษณะการใช้ต่างกัน " แบบอย่าง " จะใช้กับการเป็นตัวอย่างที่ดี ส่วน " เยี่ยงอย่าง " จะใช้กับการเป็นตัวอย่างในทางที่ไม่ดี

ตัวอย่าง

ประชาชนจะมอบให้ราชการประจำซึ่งเป็นเพียงลูกจ้างของประชาชนกำหนด
วิธีทางหรือทิศทางของการศึกษาตามอำเภอใจ

(วิธีทาง)

ป. พ.ย. ๒๔ น. ๑๓

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " วิธีทาง " ควรใช้ " วิธี " ซึ่งมีความหมายว่า " หนทาง หรือแนวทางที่จะทำ " ส่วน " วิธีทาง " นั้นถึงแม้ว่า " วิธี " จะมีความหมายว่า " หนทาง หรือหนทางที่จะทำ " แบบ เยี่ยงอย่าง กฎเกณฑ์ " ซึ่งในที่นี้ควรใช้ในความหมายว่า " หนทาง หรือหนทางที่จะทำ " ก็ตาม แต่ว่า " วิธี " ไม่เคยปรากฏร่วมกับ " ทาง "

ตัวอย่าง

ข้อจำกัดในแนวคิดที่จะพูดถึงพฤติกรรมสิ่งแวดล้อมของเวลาในห้วงระยะเวลา
(ช่วง)

๓ เดือนแรก เป็นห้วงฤดูฝนที่ประชาชนของเราจะต้องลงไปทำไร่ไถนา
(ช่วง)

และในห้วงระยะเวลา ๓ เดือนหลัง เป็นห้วงเวลาแห่งการดูแลรักษาพืชไร่
(ช่วง) (ช่วง)

ในนา

กศน. ก.พ. - มี.ค. ๒๕ น.๓๑

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ห้วง " ควรใช้ " ช่วง " ซึ่งมีความหมายว่า " ระยะเวลา " เป็นคำที่ใช้กับระยะเวลา การกำหนดระยะเวลาจากเวลาหนึ่งไปอีกเวลาหนึ่ง ควรใช้ " ช่วง " เช่น ช่วงระยะเวลา ส่วน " ห้วง " มีความหมายว่า " ระยะ " เช่นเดียวกัน แต่ไม่ใช้กับเวลาส่วนใหญ่มักจะใช้กับสถานที่ เช่น ห้วงน้ำ ห้วงอวกาศ หรืออาจจะใช้ในเชิงเปรียบเทียบ เช่น ห้วงแห่งความคิดคำนึง ห้วงรักเหวโลก

๒. การใช้คำกริยาณิคปริบท หมายถึง การที่ผู้เขียนเลือกใช้คำกริยาคำใดคำหนึ่ง ซึ่งมีความหมายเข้ากับข้อความนั้นได้ แต่รูปคำที่ผู้เขียนเลือกมานั้นเข้ากับปริบทหรือสิ่งแวดล้อมไม่ได้

ตัวอย่าง

ก้านการสอน วิธีสอนสมัยใหม่ที่เราบิประตุไม่ยอมแง้มหน้าออกมานั้น...

(เยี่ยม)

ป. เม.ย. ๒๗ น.๔

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " แจ่ม " เป็นคำที่ใช้ฉัพริบท ควรใช้ " เยี่ยม " ซึ่งมีความหมายว่า " ยืนหน้าออกมาแค่น้อย " ส่วน " แจ่ม " ถึงแม้จะมีความหมายว่า " เวยอ ค्लीออก เวยออก " ก็ไม่ใช่กับการกระทำ แต่จะใช้กับบานประตู หน้าต่าง หรือภาชนะ เช่น ฝาหม้อ

ตัวอย่าง

ปัจจุบันฉันไม่มีส่วนเกี่ยวกับภยันอันตรายซึ่งเกิดกับเราเกือบทุกปีก็ค่อนข้างท่วม
(เกี่ยวข้อง)

ในฤดูฝน

ว. ก.พ. ๒๗ น. ๑๖

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " เกี่ยว " เป็นคำที่ใช้ฉัพริบท ควรใช้ " เกี่ยวข้อง " ซึ่งมีความหมายว่า " ติดต่อกัน ยุ่งเกี่ยวข้องแหวะกัน " ส่วน " เกี่ยว " ถึงแม้จะมีความหมายว่า " คิดเนื่อง " ซึ่งเป็นความหมายทำนองเดียวกับ " เกี่ยวข้อง " แต่จะไม่ปรากฏในบริบทนี้

ตัวอย่าง

หลังจากนั้นก็พูดคุยกันถึงเรื่องการเรียนการสอนและลวงเลยมายังครูสภา
(เลย)

ว. ต.ค. ๒๔ น. ๒๒

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ลวงเลย " ควรใช้ " เลย " ซึ่งมีความหมายว่า " เกินพัน ลวงจากจุดที่ถึงแล้ว " ส่วน " ลวงเลย " ถึงแม้จะมีความหมายว่า " ผ่านพัน " ทำนองเดียวกับ " เลย " แต่ทั้งสองคำก็มีลักษณะการใช้ต่างกัน " เลย " จะใช้ไ้ทั่วไปทั้งเวลาและสถานที่ ส่วน " ลวงเลย " มักจะใช้กับเวลาอย่างเกี่ยว

ตัวอย่าง

ในอศิศครูส่วนใหญ่มักทำคนอยู่ในสถานะแตกต่างไปจากประชาชนผู้อยู่แวดล้อม
โรงเรียน จะมีส่วนน้อยที่พยายามกักแปลงตนเองหรือใช้ชีวิตสัมพันธ์กับความ เป็น
(ปรับ)

จริงของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่

ว. ม.ศ. ๒๓๗ น. ๑๑

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " กักแปลง " เป็นคำที่ใช้ฉกปรับท ควรใช้ " ปรับ " ซึ่งมีความหมายว่า " การแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม " ส่วน " กักแปลง " ถึงแม้จะมีความหมายทำนองเดียวกับ " ปรับ " แต่ก็มีลักษณะการใช้ต่างกัน " ปรับ " จะใช้กับการเปลี่ยนแปลงตัวเองให้เข้ากับสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างเหมาะสม " ส่วน " กักแปลง " จะใช้กับการเปลี่ยนลักษณะของสิ่งหนึ่ง แปลงจากสิ่งหนึ่งไปเป็นอีกสิ่งหนึ่ง เช่น กักแปลงถ้อยคำ มักจะเปลี่ยนเพื่อให้จำไม่ได้ การเปลี่ยนแปลงนี้จะเปลี่ยนแปลงโดยไม่คำนึงถึงว่าจะเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมหรือไม่

ตัวอย่าง

ครูแตกแยกความสามัคคี แบ่งเป็นกลุ่ม เป็นก๊กต่าง ๆ

(แตก)

ป. พ.ย. ๒๔ น. ๒๒

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " แยกแยก " เป็นคำที่ใช้ฉกปรับท ควรใช้ " แยก " ซึ่งมีความหมายว่า " แยกออกเป็นส่วน ๆ " ส่วน " แยกแยก " แม้จะมีความหมายทำนองเดียวกับ " แยก " แต่ก็มีลักษณะการใช้ต่างกัน

ตัวอย่าง

สาเหตุที่ทำให้ภาษาไทยทรุคโทรมนั้น นอกจากที่กล่าวมาแล้วยังมีอีก เช่น
(เสื่อม)

การออกเสียงคำสมาสบางคำไม่ถูกต้อง

ว. เม.ย. ๒๗ น. ๑๕

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ทรุคโทรม " เป็นคำที่ใช้ผิดบริบท ควรใช้ " เสื่อม " ซึ่งมีความหมายว่า " เสียไป ไม่เหมือนเดิม " ส่วน " ทรุคโทรม " แม้จะมีความหมายทำนองเดียวกับ " เสื่อม " แต่ก็มีลักษณะการใช้ต่างกัน " เสื่อม " จะใช้ไ้ทั่วไป ส่วน " ทรุคโทรม " จะใช้กับร่างกาย หรืออาคารสถานที่

ตัวอย่าง

ต่อมาที่พาไปโรเนียว เข้าปก เย็บเล่มเพื่อสะดวกในการหยิบขึ้นมาอ่าน
(นำ)

ป. ต.ค. ๒๖ น. ๑๓

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " พา " เป็นคำที่ใช้ผิดบริบท ควรใช้ " นำ " ซึ่งมีความหมายว่า " พา " แนะ " ส่วน " พา " แม้จะมีความหมายทำนองเดียวกับ " นำ " แต่ก็มีลักษณะการใช้แตกต่างกันออกไป " นำ " จะมีลักษณะการใช้กว้างกว่า " พา " คือใช้หมายถึง พกติดตัวไป เช่น นำอาหารมารับประทาน หมายถึง เอาไปหรือเอามา เช่น นำสินค้ามาจากต่างประเทศ ใช้หมายถึง ทำให้คนอื่นทำตาม เช่น นำนักเรียนสวนศมนต์ นำกล่าวคำสาบาน ส่วน " พา " จะใช้กับสิ่งที่มีชีวิตเท่านั้น เช่น พาถูกไปหาหมอ พาถูกไปโรงเรียน ดังนั้นการนำสิ่งของไปโรเนียวเข้าปกจึงต้องใช้ " นำ "

ตัวอย่าง

ทั้งนี้เพราะวิธีให้การศึกษาประกอบด้วย เจตคติที่มีต่อภาษาไทยนั้นเปลี่ยนแปลงไป
จึงทำให้คุณค่าของภาษาไทย ลดหย่อนลง

(ลก)

ป. เม.ย. ๒๕ น.๑

คำที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง " ลดหย่อน " เป็นคำที่ใช้ผิดบริบท ควรใช้ " ลก " ซึ่งมีความหมายว่า " น้อยลง ค่าลง ทำให้ให้น้อยลง หรือค่าลงกว่าที่มีอยู่ " ส่วน " ลดหย่อน " มีความหมายว่า " ผ่อนให้เบาลง ทุเลา " เป็นความหมายที่ไม่เข้ากับเนื้อความ " ลดหย่อน " มักจะใช้กับ โทษ ระเบียบ ส่วน " ลก " ใช้ได้ทั่วไป

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย